

**Rijkswaterstaat
Noord-Nederland**

Zuidersingel 3
8911 AV Leeuwarden
Postbus 2232
3500 GE Utrecht
T 088 797 44 00
F 088 797 44 12
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon

juridisch adviseur

@rws.nl

Datum

5 december 2023

Datum 5 december 2023
Nummer RWS 2023/47235
Onderwerp Beslissing m.e.r. beoordelingsnotitie Planuitwerking
vervanging Gerrit Krolbrug

BESLISSING

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat beslist op grond van de aangeleverde m.e.r. aanmeldingsnotitie Project Planuitwerking Vervanging Gerrit Krolbrug (GKB) geen Milieu Effect Rapportage te laten uitvoeren.

Deze m.e.r. beoordelingsbeslissing is een voorbereidingsbeslissing in de zin van artikel 6:3 van de Algemene wet bestuursrecht, waartegen geen zelfstandig bezwaar of beroep mogelijk is.

Overwegingen

Algemeen

Ik heb kennis genomen van de m.e.r. aanmeldingsnotitie Planuitwerking Vervanging Gerrit Krolbrug, inclusief bijlagen. De notitie is opgesteld in het kader van het project Vervanging Gerrit Krolbrug.

Ingevolge artikel 7.2 van de Wet milieubeheer en categorie D 3.1. van het Besluit Mer is de vaarwegaanpassing van het Van Starckenborghkanaal als gevolg van de vervanging van de brug m.e.r. beoordelingsplichtig.

Bij mijn afweging heb ik rekening gehouden met de in bijlage III bij de EEG-Richtlijn milieueffectbeoordeling aangegeven criteria.

Beschrijving en omvang van het project

Het project Planuitwerking Vervanging Gerrit Krolbrug

Rijkswaterstaat heeft het voornemen om het Van Starckenborghkanaal ter hoogte van de Gerrit Krolbrug geschikt te maken voor de scheepvaartklasse Va. De huidige doorvaarthoogte en -breedte van de Gerrit Krolbrug en de vormgeving van de vaarweg tussen de Gerrit Krolbrug en de Busbaanbrug voldoen niet aan de maatvoering die hoort bij een klasse Va-vaarweg. Het project is een samenwerking tussen de gemeente Groningen en Rijkswaterstaat.

De basisbreedte van de vaarweg is 54 meter. Het maatgevende schip is klasse Va en heeft een lengte van 111 meter, een breedte van 11,5 meter en een maximale diepgang van 3,5 meter.

De nieuwe brug bestaat uit een beweegbaar deel en twee vaste fiets-loopbruggen. Voor het beweegbare deel van de nieuwe brug is gekozen voor het type *hefbrug*. Bij dit type brug beweegt het brugdek verticaal omhoog bij een brugopening. Zowel de beweegbare brug als ook de vaste fiets-loopbruggen krijgen een overspanning van 54 meter. Dit is gelijk aan de breedte van het Van Starckenborghkanaal. Daarmee wordt de huidige doorvaartopening onder de brug verbreed en wordt tweestrooksdoorvaart ter hoogte van de brug mogelijk. Deze doorvaartbreedte van de brug en het kanaal voldoen aan de richtlijnen voor een klasse Va-vaarweg.

De doorvaartbreedte van het Van Starckenborghkanaal wordt zodanig aangepast dat de doorvaartbreedte in het hele projectgebied minimaal 54 meter bedraagt. De aanpassingen aan het waterstaatswerk zijn daarbij ingezet vanaf de bocht in de vaarweg tussen de Gerrit Krolbrug en de Busbaanbrug.

Voor het aanpassen van de bocht in de vaarweg is gekozen voor een bochtverruiming door het vergroten van de bochtstraat. Om deze bochtverruiming mogelijk te maken, wordt een deel van de kade aan de noordzijde van het Van Starckenborghkanaal aangepast. De nieuwe brug wordt qua positionering ongeveer 10 meter naar het noorden verplaatst. Het realiseren van een minimale doorvaartbreedte van 54 meter heeft ook gevolgen voor de ligplaats aan de Ulgersmakade. Binnen het bestaande profiel van de vaarweg en de bestaande stedelijke omgeving is het niet mogelijk om een ligplaats, buiten het profiel van de vaarweg, in te passen. Daarom moeten de ligplaatsen aan de Ulgersmakade worden verplaatst. Door het verplaatsen van de ligplaatsen naar elders - naar een alternatieve ligplaats is onderzoek verricht - ontstaat voldoende ruimte om de vaarwegas ten westen van de brug naar het noorden te verschuiven. Dit heeft een positief effect op de mogelijkheid van de bochtverruiming en gaat gepaard met een verschuiving van de vaarwegas ter plaatse van de brug. Dit heeft vervolgens een positief neveneffect op de inpassing van de toeleidende wegen aan beide zijden van de brug, met name aan de zuidzijde/stadszijde, gezien de aanwezigheid van de bestaande bebouwing.

Door de aanpassing van het kanaal wordt de bocht verruimd en is er meer zicht op de vaarweg. Dit is positief voor de scheepvaartveiligheid. Naast vervanging van beschoeiing om nautische redenen is binnen de systeemgrenzen ook gekeken naar eventueel noodzakelijke vervanging van beschoeiing in verband met de staat van onderhoud, te weten:

- circa 150 m damwand aan de westzijde Westindische kade (nabij Noordzeebrug);
- circa 225 m damwand aan de noordzijde vaarweg, tussen locatie Offringa en Busbaanbrug.

Aan weerszijden van de nieuwe brug, worden naast wachtplaatsen voor de recreatievaart, ook wachtplaatsen voor de beroepsvaart gerealiseerd.

Voor het realiseren van het project is een projectplan Waterwet opgesteld op grond van artikel 5.4, eerste lid van de Waterwet. De m.e.r. beoordelingsplicht hoort bij dit projectplan Waterwet en sluit aan bij de daarvoor benodigde procedure.

Werkzaamheden

De bochtverruiming staat centraal in de uitvoering van de werkzaamheden. De nieuwe damwanden worden aan de zuidzijde voor de bestaande damwanden en aan de noordzijde achter de bestaande damwanden geplaatst. Na plaatsing worden de oude damwanden getrokken. De vervanging van de brug vindt parallel plaats aan de wisseling van de damwanden. Als laatste wordt de bodem van het kanaal op enkele punten gebaggerd om de voldoen aan het passende vaarwegprofiel van de oeverlijnen.

Doel van de wijzigingen is het kanaal ter plaatse geschikt te maken voor scheepvaartklasse Va.

In hoofdstuk 1.3 en 3.1 van het projectplan Waterwet is beschreven waaruit de werkzaamheden bestaan.

Wijziging waterstaatswerk

Voor de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk 'door of vanwege de beheerder' dient ingevolge artikel 5.4 lid 1 van de Waterwet een projectplan te worden opgesteld. Gezien het feit dat de werkzaamheden voor het project Planuitwerking vervanging Gerrit Krolbrug een wijziging van het waterstaatswerk inhouden en deze in opdracht van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, de waterbeheerder, worden uitgevoerd, is een projectplan opgesteld.

Het projectplan beschrijft de wijziging van het waterstaatswerk. Er is geen sprake van herstel in een vastgelegde normatieve toestand. Ook is er geen sprake van uitvoering van regulier onderhoud.

Toetsing Projectplan Planuitwerking vervanging Gerrit Krolbrug aan de Waterwet

Alvorens tot vaststelling van het projectplan wordt overgegaan is advies gevraagd aan de dienst Rijkswaterstaat Noord-Nederland. Het projectplan en de onderliggende stukken zijn beoordeeld door adviseurs van de diverse afdelingen aan de doelstellingen van de Waterwet zoals deze beschreven zijn in artikel 2.1 van de Waterwet:

- a. Voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met;
- b. Bescherming en verbetering van de chemische en ecologische waterkwaliteit van watersystemen, en
- c. Vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

M.e.r-beoordelingsprocedure

Het projectplan Waterwet is een m.e.r-beoordelingsplichtig besluit op grond van artikel D 3.1 van het Besluit m.e.r.: De aanleg, wijziging of uitbreiding van een binnenvaarweg.

Naast de wijziging van de vaarweg, wordt ook de brug zelf vervangen en aangrenzende infrastructuur aangepast. De m.e.r-beoordelingsnotitie richt zich tevens op deze maatregelen.

Doel van de m.e.r-beoordelingsprocedure is dat het bevoegd gezag beoordeelt of een milieueffectrapport (MER) moet worden gemaakt vanwege de belangrijke nadelige gevolgen die het besluit kan hebben voor het milieu. Het bevoegd gezag houdt bij zijn beslissing rekening met de volgende criteria uit bijlage III van de M.e.r-richtlijn:

- kenmerken van het project,
- plaats van het project,
- kenmerken van het potentiële effect.

Beoordeling milieueffectrapportage Planuitwerking vervanging Gerrit Krolbrug

In de beoordeling milieueffectrapportage zijn in hoofdstuk 2 de kenmerken van het plangebied en omgeving beschreven. Het project is in drie delen verdeeld:

- het vervangen van de brug zelf (inclusief de vast fiets- en loopbruggen);
- het aanpassen van de vaarweg (Van Starckenborghkanaal) en
- het aanpassen van de aansluitende onderliggende wegen naar de brug.

Het plangebied ligt in de stedelijke omgeving van de stad Groningen.

Het gebied, waarop het projectplan Waterwet ziet, valt deels binnen de grenzen van het geldende bestemmingsplan 'Openbaar Vaarwater 2019'. Voor de verandering aan de kade en de verbreding van de vaarweg wordt middels een buitenplanse afwijkingsprocedure van artikel 2.12, eerste lid, sub a onder 3 van de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) vergunning bij de gemeente Groningen aangevraagd.

Voor de overige strijdigheden met de vigerende bestemmingsplannen 'Kardinge', 'de Hunze/Van Starckenborgh', 'Oosterhoogebrug' en 'Ulgersmaborg' en 'Korrewegwijk-de Hoogte 2009', wordt in een separate procedure een omgevingsvergunning aangevraagd. Een ruimtelijke onderbouwing maakt daarvan onderdeel uit.

Hoofdstuk 4 van de rapportage bevat een beschrijving van de mogelijke effecten van verschillende milieuthema's die aan de orde zijn bij het project.

Hieronder wordt, in het kort, stilgestaan bij onderdelen waarbij door het nemen van maatregelen de effecten kunnen worden weggenomen.

Archeologie

De vervanging van de brug heeft een negatief effect op archeologische vindplaatsen, vooral vanwege ingrepen bij de watergang aan de Ommelandzijde. Er is ook kans op archeologische vindplaatsen in andere delen van het plangebied. De tijdelijke effecten zijn afhankelijk van de inrichting van werkterreinen en kunnen archeologische waarden aantasten, waarvoor mitigerende maatregelen mogelijk zijn.

Voor wat betreft archeologische vondsten in de bodem van het Van Starckenborghkanaal geldt dat daar geen vondsten zijn gedaan en ook niet zijn te verwachten. De aanpassing van de vaarweg heeft daarom geen archeologische gevolgen.

Natuur

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied betreft het Leekstermeergebied op zo'n 8 km afstand van het plangebied. Het Natura 2000-gebied Zuidlaardermeergebied ligt op 10 km afstand van het plangebied. Andere Natura 2000-gebieden liggen op meer dan 10 km afstand van het plangebied.

Door de relatief grote afstand en de aard van de ingreep zijn vrijwel alle negatieve effecten op deze gebieden als gevolg van de ingreep op voorhand uit te sluiten.

Voor het bepalen van de effecten van het project met betrekking tot stikstof is een AERIUS-berekening uitgevoerd. Uit deze berekening volgt dat sprake is van een depositiebijdrage van maximaal 0,01 mol N/ha/jaar voor elk van de volgende Natura 2000-gebieden: Drentse Aa, Norgerholt, Fochteloërveen en Bakkeveense Duinen.

Door middel van een "Voortoets Wet natuurbescherming" voor het onderdeel stikstof wordt onderzocht welke gevolgen de depositiebijdrage van het project (aanlegfase) heeft voor de kwaliteit van de habitattypen en het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen of de eventueel benodigde herstelopgave in deze Natura 2000-gebieden.

De resultaten van de Voortoets Wet Natuurbescherming worden, na afronding van de toets, toegevoegd aan de m.e.r.-beoordeling voor het definitieve Projectplan Waterwet. Op voorhand is de verwachting dat de depositiebijdrage als gevolg van de aanlegfase van het project geen gevolgen heeft voor de kwaliteit van de habitattypen en het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen of de eventueel benodigde herstelopgave in deze Natura 2000-gebieden.

Het plangebied is niet gelegen in of nabij een gebied vallend onder het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Door de relatief grote afstand en de aard van de ingreep zijn negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de omliggende NNN-gebieden op voorhand uitgesloten.

Beschermde soorten

In of in de directe omgeving van het plangebied zijn mogelijk (beschermde) leefgebiedsfuncties aanwezig voor kleine marterachtigen, steenmarter, eekhoorn, vleermuizen en broedvogels.

Door het nemen van maatregelen kan overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van vleermuizen en broedvogels worden voorkomen.

Voor de kleine marterachtigen, steenmarter, eekhoorn en poelkikker geldt dat een overtreding van de Wet natuurbescherming niet zonder meer kan worden voorkomen en is een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig. Hiervoor moet een activiteitenplan worden opgesteld waarin mitigerende- en compenserende maatregelen worden uitgewerkt om negatieve effecten op de genoemde soorten te minimaliseren. Door het nemen van deze maatregelen worden vanuit beschermde soorten geen significant negatieve effecten verwacht.

Ecologische waterkwaliteit

Het aanpassen van de vaarweg leidt tot ruimtebeslag binnen ecologisch relevant areaal binnen het Kader Richtlijn Water (KRW)-waterlichaam Hoendiep-Aduarderdiep. De zuidelijke oever (damwand) wordt namelijk verder het water in geplaatst. Per saldo is er een afname van ecologisch waardevol areaal en zijn

binnen onderhavig plan dus aanvullende maatregelen nodig. Er zijn meerdere manieren waarop het verlies aan ecologisch waardevol areaal kan worden vereffend. Momenteel wordt onderzocht hoe de opgave moet worden ingevuld en welke van de vereffeningsmaatregelen het meest effectief en passend zijn. De resultaten van dit onderzoek zullen worden verwerkt in het definitieve Projectplan Waterwet.

Chemische waterkwaliteit

Voor de wijziging van het waterstaatswerk, bestaande uit het verbreden van de vaarweg en het vervangen van damwanden, vinden grondwerkzaamheden plaats. De chemische waterkwaliteit wordt beïnvloed door de tijdelijke lozingen in de aanlegfase, het landgebruik en de bodemkwaliteit. Binnen het projectgebied is in de gebruiksfase geen sprake van lozingen. Op dit punt is er geen effect op de chemische waterkwaliteit. Tijdens de realisatiefase zijn er mogelijk wel tijdelijke lozingen aan de orde, daarvoor worden de bijbehorende meldingen (conform Besluit activiteiten leefomgeving en Besluit kwaliteit leefomgeving) gedaan.

Waterbodem

Een verkennend waterbodemonderzoek heeft geen verontreiniging aangetoond. De werkzaamheden aan het Van Starckenborghkanaal (baggeren en verbreden) ten behoeve van de in het projectplan waterwet omschreven werkzaamheden zullen geen nadelige effecten hebben op de kwaliteit van de waterbodem.

Bij alle thema's genoemd in de rapportage zijn de effecten beperkt of kunnen de effecten weggenomen worden door het nemen van maatregelen.

Conclusie

De m.e.r.-beoordelingsnotitie voor het project Planuitwerking vervanging Gerrit Krolbrug en de vaarwegaanpassing heb ik getoetst aan de drie criteria uit bijlage III. Op basis van de informatie uit deze notitie ben ik van oordeel dat het uitvoeren van een milieueffectrapportage niet nodig is en geen meerwaarde heeft.

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
namens deze,
Directeur NETWERKONTWIKKELING RIJKSWATERSTAAT NOORD-NEDERLAND,